

Effecten gebruiksnormen op de bedrijfsvoering op akkerbouw- en vollegrondsgroentebedrijven

Wim van Dijk (PPO), Jan Rinze van der Schoot (PPO) en Bert Smit (PRI)

e-mail: wim.vandijk@wur.nl

Vanaf 2006: Minaswordt vervangen door **Gebruiksnormen**

	Stikstof		Fosfaat (kg P ₂ O ₅ /ha)
	Klei	Zand	
2006	Advies+10%	Advies	95
2007	Advies+10%	Advies-5%	90
2008	Advies	Advies-5%	85
2009	Advies	?	80

Wat zijn de effecten op de bedrijfsvoering:

- stikstof en fosfaat voorziening
- Kosten
- Bodemvruchtbaarheid

Aanpak

- Modelbedrijven (9 akkerbouw + 6 groenten)
- Scenarios
  - Referentie: Minas
  - Gebruiksnormen 2006, 2007 en 2009
- Bemestingsstrategie referentie
  - Bemesting volgens advies
  - Gebruik van varkensdrijfmest (circa 100 kg N/ha)
    - Zand: Voorjaar
    - Klei: Najaar

Onderzoek effectenbedrijfsvoering

Stikstof, zand

Landbouwkundig N-aanbod > wettelijk N-aanbod door:

- N-werkingscoëfficiënt varkensdrijfmest > 60%
- N-nalevering gewasresten
- Toepassing geleide bemestingssystemen

Door deze extra N kunnen aanscherpingen van de gebruiksnorm worden opgevangen tegen relatief geringe kosten (zie tabel). Er zijn echter ook situaties denkbaar dat deze 'winst' slechts deels of helemaal niet wordt behaald (gemiddeld en ongunstig in tabel). Dit leidt tot opbrengstderving en tot sterke daling van financieel resultaat.

Daling financieel saldo (€/ha) t.o.v. referentie (zand)

		Gunstig	Gemiddeld	Ongunstig
Akk	2007	0	0-10	45-75
	2009 ¹	0-50	85-140	205-260
Vgg	2007	0	5-35	10-250
	2009 ¹	35-85	65-590	1450-1825

¹ Uitgaande van een fictieve norm op 80% advies

Stikstof, klei

Belangrijk aandachtspunt is ontmoediging herfsttoediening drijfmest.

- Verhoging wettelijk N-werkingscoëfficiënt: 30-40-50-60% in 2006/2007/2008/2009

Resultaten eerste verkenningen

Bij verhoging van de wettelijke N-werkingscoëfficiënt tot 30% kan ook bij herfsttoediening nog volgens advies worden bemest, indien:

- Mest tijdig (vóór 1 september) wordt toegediend
- Mesttoediening wordt gecombineerd met geslaagde groenbemester

Vanaf 2007 leidt herfsttoediening tot opbrengstderving door een tekort aan werkzame N.

Oplossingen:

- Andere, vaste mestsoorten bij herfsttoediening
- Voorjaarstoediening drijfmest

Fosfaat

- Op bedrijven met een hoog aandeel P-behoefte gewassen neemt bij een lagere fosfaatoestand (Pw 25/30) het risico van opbrengstderving toe.
- Krappere organischestofvoorziening

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V.

Edelhertweg 1
Postbus 430, 8200 AK Lelystad
Tel.: 0320 29 11 11
Fax: 0320 23 04 79
E-mail: infoagv.ppo@wur.nl
Internet: www.ppo.wur.nl